

מכתבים למערכת

תגובה למאמר: בולענים ושמירת טבע: מסקנות מניסוי לא מחוכנן בעין גדי

חכם לנצל את המומנטום שנוצר בשל התבססותם של הצמחים החשובים והנדירים בשטחים אלו.

מדיניות שמירת הטבע במאה ה־21 מצריכה שינוי חשיבתי. תכנון המדיניות צריך להיות פועל יוצא של התבוננות מעמיקה ושל ניצול הזדמנויות. במקרים לא מעטים, הגורמים המגבילים אותנו בשטח, עשויים להתגלות במבט נוסף כנכסים רבי תועלת. בעזרת תכנון נכון, ניתן למצוא בבעיה אחת פתרון יצירתי לבעיה אחרת.

מיכאל ואירנה בלכר מציעים לנו במאמרם כיצד ניתן לעשות זאת הלכה למעשה.

בכבוד רב,
מני נוימן,

מנהל הגן הבוטני של האוניברסיטה העברית בהר הצופים ע"ש מונטגיו למפורט

מקורות

- [1] בלכר א ובלכר מ. 2010. חבלבל מדברי, צמח שהוכרז כנכחד בישראל, נמצא בעין גדי. אקולוגיה וסביבה 1(3): 11-12.
- [2] בלכר מ ובלכר א. 2011. בולענים ושמירת טבע: מסקנות מניסוי לא מתוכנן בעין גדי. אקולוגיה וסביבה 2(2): 90-92.

למערכת אקולוגיה וסביבה שלום רב,
במאמרם המרתק מראים מיכאל בלכר ואירנה בלכר כיצד ניתן "להוציא מתוק מעז", וכיצד באמצעות זיהוי הזדמנויות בשטח ניתן להפוך בעיה אחת לפתרון של בעיה אחרת^[2].

מטעי התמרים בבקע ים המלח התגלו כבית גידול חשוב לצמחי הבר. לדוגמה, החבלבל המדברי שהוכרז כצמח שנכחד, התגלה במטע תמרים באזור נחל דוד^[1] ותועד על-ידי המחברים בשנת 2008. הנושא קיבל לאחרונה משנה תוקף לאור הממצאים המעידים כי חלקות המטעים שנטשו באזור הבולענים הן סביבה תומכת במגוון צמחים.

ייצוגם של המינים הסודניים ברשימה האדומה של צמחי ישראל הוא גבוה באופן יחסי. חייבים למצוא דרכים יצירתיות לשימור מגוון הצמחייה הסודנית בארץ, והדבר הכרחי בייחוד בשל הקושי של צמחים אלו להתבסס בבתי גידול טבעיים קיימים. אני סבור כי רעיון השימוש בשטחים חקלאיים נטושים לצורך שמירת הטבע באזור ים המלח הוא פתרון יצירתי. מסתבר שחלקות שנטשו בשל קרבתן לבולענים הן נישות יקרות ערך, ויהיה זה

תגובה למאמר: חכנון מסדרון אקולוגי בעמק חרוד כמקשר בין רמת צבאים לגלבוע

הנחקר הוא אתגר לניתוח (כלומר, פסיפס של שטחים טבעיים קטנים ומקוטעים המשולבים בתוך שטחים חקלאיים המעובדים באינטנסיביות, שכלל לא מאפשרים למרבית בעלי החיים להשתמש בהם כמסדרון אקולוגי), והנתונים הנדרשים זמינים או שניתן להשיגם בעלות נמוכה דיה. יתרון נוסף של שימוש במודל ממ"ג הוא שניתן לבחון תרחישים שונים תוך שינוי ערכי המשתנים של המודל.

המודל מבוסס על שכבת "עלות" (cost grid) המורכבת מטבלה של תאים (pixels). הערך של כל תא בשכבת העלות מבטא את קושי המעבר (החיכוך) של מינים דרכו^[4]. מתן הערכים מתבצע על בסיס מקדמים לשימושי הקרקע השונים, שהוערכו במחקרים דומים^[5]. לאורך הכבישים ניתנו ערכים המבוססים על תצפיות בבעלי חיים דרוסים (את התצפיות ערך רועי בן יוסף מרשות הטבע והגנים בין השנים 2000-2008). כמו כן, השפעותיהם

למערכת שלום,
בגיליון קודם של אקולוגיה וסביבה הוצג תהליך העבודה לתכנון מסדרון אקולוגי בעמק חרוד^[1]. הניתוח כלל בחינת חלופות שונות בעזרת עבודת שדה וניתוח רציונלי של תפרוסת שימושי הקרקע במרחב הנחקר. ברצוננו להציג בקצרה מודל כמותי, המבוסס על מערכת מידע גאוגרפית (ממ"ג) המנתחת את שימושי הקרקע באותו אזור, שיוכל להשתלב בעתיד במחקרים דומים. לדעתנו, שתי השיטות לניתוח אקולוגי-מרחבי ראיות, אך למודל הכמותי המבוסס ממ"ג יתרון מובהק במצב שבו האזור